

ĆWICZENIA ORTOFONICZNE

Po co ćwiczymy?

Ćwiczenia ortofoniczne polegają na wyrazistym wymawianiu głosek, wyrazów i krótkich rymowanych tekstów, zawierających trudne do wymówienia głoski (np. r, ł, sz, cz, dź) oraz połączenia głosek, jak *tramwaj*, *regularnie*. Ćwiczenia te zajmują bardzo ważne miejsce w pracy nad prawidłową mową i wymową dzieci. Pozwalają zapobiegać wadom wymowy, korygują błędy już powstałe oraz sprzyjają kształtowaniu poprawnej i wyraźnej mowy, zrozumiałej dla otoczenia.

1. Zabawa „Zaproszenie na herbatkę”

Zapraszam cię na pyszną herbatkę. Aby ją wypić, musimy się przygotować. Oto płytka kuchenna, czajnik i filiżanki.

Razem z dzieckiem udajemy parzenie herbaty, naśladując odgłosy, jakie tej czynności towarzyszą:

zapalamy gaz – *pstryk, pstryk, pstryk*,

woda się gotuje – *bul, bul, bul*,

leci para – *sz, sz, sz*,

gwizdek woła – *wi, wi, wi*,

gwizdek wyskakuje – *buch, buch, buch*,

nalewamy herbatę do filiżanek – *ciur, ciur, ciur*,

pijemy i chwalimy – *mm, mm, mm*.

2. Zabawa „Worek niespodzianka”

Oto worek pełen niespodzianek. Schowały się tu różne zwierzątka. Twoim zadaniem będzie odgadnięcie nazwy zwierzaka, którego wyjmiesz z worka, pokazanie, jak się porusza i jakie wydaje odgłosy.

Dziecko wkłada rękę do worka i wyjmuje jedno zwierzątko. Po odgadnięciu nazwy, naśladuje zwierzę ruchem i głosem. W razie trudności pomagamy dziecku w określeniu nazwy zwierzęcia oraz odgłosu, jaki wydaje. W worku znajdują się:

świnka – *chrum, chrum, chrum*,

owca – *me, me, me*,

kotek – *miau, miau, miau*,

żaba – *kum, kum, rech, rech*,

kaczka – *kwa, kwa, kwa*,

gołąbek – *gruchu, gruchu*,

królik – *kic, kic, kic*,

piesek – *hau, hau, hau*,

mysz – *pi, pi, pi*.

3. Zabawa „U zegarmistrza”

Zegarmistrz to lekarz zegarów. W swoim zakładzie ma różne zegary, a każdy z nich inaczej tyka. Będziemy naśladować zegary pana zegarmistrza.

Można dziecku pokazać ilustracje, na których są zegary oraz obejrzeć z nim zegarki, które są w domu.

Określamy rodzaj zegara i naśladujemy jego odgłos:

zegarek na rękę – *cyk, cyk, cyk,*

budzik – *tik-tak, tik-tak, tik-tak,*

zegar z wahadłem – *bim-bam, bim-bam, bim-bam,*

zegar z kukułką – *kuku, kuku, kuku.*

4. Zabawa „Powolny ślimak”

Oto mały, nieśmiały ślimak. Pewnie boi się nas i dlatego nie pokazuje swoich różków. Zachęćmy ślimaczka krótkim wierszykiem, to może się ośmieli.

Ślimak, ślimak,

wystaw rogi.

Dam ci sera

na pierogi.

Jak nie sera,

to kapusty.

Od kapusty

będziesz tłusty.

Powtarzamy wierszyk kilka razy, zanim ślimak pokaże swoje rogi.

Gdy dziecko nauczy się wiersza na pamięć, zaczynamy nową zabawę. Recytujemy wiersz, zamieniając każdą samogłoskę na jedną wybraną, np. *a*.

Ślamak, ślamak,

wastaw raga.

Dam ca sara

na piaraga.

Jak nia sara,

ta kapasta.

Ad kapasta

badziasz tłasta.

Ta prosta zabawa nie tylko uczy świadomego mówienia, ale również śmieszy, i dzieci zwykle proszą o wypróbowanie innych samogłosek.

5. Zabawa „Nadchodzi pani Wiosna”

Pani Wiosna budzi do życia kwiaty, drzewa, śpiące zwierzęta i owady. Będziemy naśladować różne robaczki, które wylatują ze swych kryjówek po długiej zimie.

Dzieci mogą naśladować lot owadów również ruchem, np. wylatywać z zimowej kryjówki za kanapą.

pasikonik: *tst, tst, tst,*

pszczoła: *zzz, zzz, zzz,*

komar: *sss, sss, sss,*

mucha: *bzz, bzz, bzz,*

chrabąszcz: *zzz, zzz, zzz.*

Małgorzata Pogorzelska - logopeda